

Na osnovu člana 15 Zakona o kulturi („Sl.list CG“ br.49/2008 i 38/2012) i člana 40 st.1 tač.14 i 30 Statuta Opštine Pljevlja „Sl.list CG opštinski propisi“ broj 46/2018), Skupština opštine Pljevlja, na sjednici održanoj dana 2019.godine, **donijela je**

O D L U K U

o usvajanju Elaborata o opravdanosti osnivanja Javne ustanove Centar za kulturu Pljevlja

Član 1.

Usvaja se Elaborat o opravdanosti osnivanja Javne ustanove Cantar za kulturu Pljevlja.

Član 2.

Sastavni dio ove Odluke je Elaborat o opravdanosti osnivanja Javne ustanove Cantar za kulturu Pljevlja.

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore – opštinski propisi“.

SKUPŠTINA OPŠTINE PLJEVLJA

Broj:
Pljevlja,

P R E D S J E D N I K
Dragiša Sokić s.r.

O b r a z l o ž e n j e

Pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u čl.15 Zakona o kulturi kojim je propisano da je osnivač ustanove dužan da, prije donošenja akta o osnivanju ustanove, usvoji Elaborat o opravdanosti osniivanja ustanove.

Skupština opštine Pljevlja je nadležni organ za usvajanje ovog Elaborata u smislu čl.40 st.1 tač.14 i 30 Statuta opštine Pljevlja, pa je ovu Odluku neophodno donijeti prije donošenja akta o osnivanju Javne ustanove Centar za kulturu Pljevlja.

Imajući u vidu istaknuto Predsjednik opštine Pljevlja, kao ovlašćeni predlagач predlaže usvajanje ove Odluke.

OPŠTINA PLJEVLJA

ELABORAT

**O OPRAVDANOSTI OSNIVANJA
JU CENTAR ZA KULTURU PLJEVLJA**

PLJEVLJA, DECEMBAR 2019.

I. UVOD

U cilju osmišljavanja i boljeg korišćenja postojećih lokalnih (institucionalnih i organizacionih) resursa u oblasti kulture, efikasnije komunikacije i prezentovanja vlastitih kulturnih vrijednosti i recepcije kulturnih programa koji dolaze iz drugih sredina neophodno je formiranje JU Centar za kulturu Pljevlja.

Opština Pljevlja kao multikulturalna, multietnička i multikonfesionalna zajednica ima potrebu da očuva kulturne vrijednosti.

Ujedinjeni težnjom ka punoj afirmaciji izraza kulturnog stvaralaštva, potrebno je formirati JU Centar za kulturu Pljevlja, koja bi dala doprinos razvoju individualne i kolektivne svijesti o zajedničkom historijskom utemeljenju kulturnih veza i demokratskih vrijednosti.

Ova ideja neposredno doprinosi afirmaciji Pljevalja kao važne kulturne zajednice u Crnoj Gori i regionu.

U skladu sa navedenim Predsjednik opštine Pljevlja donio je rješenje o formiranju komisije za izradu elaborata o opravdanosti osnivanja Javne ustanove Centar za kulturu Pljevlja i izradu nacrtu Odluke o osnivanju Javne ustanove Centar za kulturu Pljevlja.

II. POSTOJEĆI INSTITUCIONALNI OKVIR

U opštini Pljevlja djeluju četiri javne ustanove kulture i to:

- JU Galerija „Vitomir Srbljanović”,
- JU „Zavičajni muzej”,
- JU Narodna biblioteka „Stevan Samardžić”,
- Međurepublička zajednica za kulturno prosvjetnu djelatnost.

Objedinjavanje organizacija kulturnog života u Pljevljima može se pratiti, otvaranjem Dom kulture sa zadatkom koordiniranja i vođenja kulturnih aktivnosti. Završetkom radova na izgradnji zgrade Doma kulture stvoreni su uslovi za dinamičnije odvijanje kulturnih aktivnosti u Pljevljima.

I prije svečanog otvaranja 25.05.1950. godine počelo se u Domu kulture sa realizacijom programa. Tako 1944. godine počinje sa radom biblioteka “Stevan Samardžić” i čitaonica, 1949. godine počinje sa radom Gradsko narodno pozorište, zatim Preduzeće za prikazivanje filmova “1.decembar”, dok je Zavičajni muzej osnovan 1952. godine. Organizuju se brojni kulturni

sadržaji počev od gostujućih i sopstvenih pozorišnih predstava, slikarskih izložbi, književnih susreta i koncerata.

Umjetnička galerija „Vitomir Srbljanović” je ustanova koja se bavi kulturno-umjetničkim stvaralaštvom i to isključivo likovnom umjetnošću, koja se realizuje posredstvom dvije organizacione jedinice: Likovna galerija i Jugoslovenski muzej humora i satire. Ujedno, Opština Pljevlja je i jedina opština u Crnoj Gori koja ima ovako profilisanu javnu ustanovu.

Zavičajni muzej je riznica eksponata iz raznih istorijskih perioda, raspolaže sa 5000 artefakta. Tu su arheološka, etnološka i zbirka iz NOBa. Među eksponatima neprocjenjive vrijednosti je dijatreta koja potiče iz četvrtog vijeka nove ere.

Biblioteka “Stevan Samardžić” osnovana 1944. godine, među prvima je koristila prostorije Doma kulture, a danas raspolaže fondom od oko 60000 knjiga i preko 20000 serijskih publikacija.

Međurepublička zajednica za kulturno-prosvjetnu djelatnost osnovana je 1962. godine u Pljevljima. Najznačajniji dio aktivnosti opštinskih domova kulture odvijao se kroz programe ove institucije. Programe MRZ odlikovali su multikulturalnost i visoki estetski kvalitet. MRZ je za svoj rad dobila 111 domaćih i stranih priznanja i nagrada. Odlukom Skupštine SR Crne Gore (Sl. list SR CG br. 29 od 19. jula 1991. godine) Zajednica je uvrštena u mrežu ustanova kulture od posebnog interesa za Republiku. Okolnosti u kojima funkcioniše Međurepublička zajednica za kulturno-prosvjetnu djelatnost su specifične.

U nedostatku drugih javnih ustanova, ostalim djelatnostima kulturno-umjetničkog stvaralaštva (organizacija i produkcija programa iz oblasti pozorišne djelatnosti, muzičko-scenske umjetnosti, književnošću i filmom, manifestacijama i festivalima), bavi se Sekretarijat za društvene djelatnosti do osnivanja ustanove JU Centra za kulturu Pljevlja.

III. CILJEVI I ZADACI CENTRA

Ciljevi

Centar prvenstveno ima za cilj profilisanje medijatorske i promotivne misije u kulturi, prostor svog dugoročnog djelovanja ostvaruje, kroz uspostavljanje organizovane i dugoročne kulturne saradnje u izgradnji naprednijeg oblika međunarodne kulturne razmjene i izgradnju stabilnog i održivog modela razvoja kulture. Ciljevi Centra su i potpunije zadovoljavanje kulturnih potreba stanovništva, obogaćivanje ukupnog kulturnog života, ostvarivanje koordinativne funkcije između institucija kulture u opštinama, kao i između opštinskih i državnih institucija i organa u kulturi. Takođe, ciljevi su i ostvarivanje efikasnije komunikacije i prezentovanja vlastitih

kulturnih vrijednosti i sadržaja ovog prostora, šireg državnog i međunarodnog okruženja, kao i kulturnih programa koji dolaze iz drugih sredina, zaštita kulturnih vrijednosti i dobara, te saradnja sa institucijama kulture, stvaraocima i kulturnim poslenicima.

Zadaci

- Promocija kulture
- Razmjena projekata unutar države i regiona sa drugim činiocima kulture i kulturne politike
- Popularizacija i promocija svih aspekata kulture, sa posebnim osvrtom na njegovu ulogu u njegovanju međukulturnog dijaloga kao u očuvanju i promociji kulturne raznolikosti
- Korišćenje potencijala sinergijskog djelovanja između kulturne baštine i savremenog stvaralaštva i razvojnih procesa
- Posredovanje i pomoć samostalnim umjetnicima i stvaraocima u kulturi
- Obezbjedjivanje planske realizacije kulturnih programa i u seoskim sredinama putem organizovane saradnje uz obezbjedjivanje programa visokog kvaliteta i najracionalniju upotrebu finansijskih sredstava;
- Afirmacija profesionalnih i amaterskih ostvarenja nastalih u lokalnoj zajednici kao i sa područja cijele Crne Gore
- Prezentacija najvrednijih profesionalnih i amaterskih ostvarenja u zemlji i inostranstvu
- Podsticanje razvoja sopstvenog stvaralaštva i afirmaciju talenata i putem različitih smotri i konkursa
- Rad na permanentnom obrazovanju (specijalizaciji) profesionalnih i amaterskih kadrova
- Valorizacija kulturne baštine
- Prezentacija kulturnog blaga kojim raspolažu kulturne, vjerske i druge institucije na ovom području
- Razvijanje odnosa prema medijima i javnom djelovanju u sveri kulture
- Promocija centra na sajtu Opštine Pljevlja i Centra, kao i na društvenim mrežama.

IV. POTREBE ZA OSNIVANJEM CENTRA

Razvoj kulture je nezamjenjliv elemenat društvene zajednice u kontekstu očuvanja i promovisanja kulturne raznolikosti. Sagledavajući sve te okolnosti nameće se kao naophodnost

osnivanje nove institucije Centar za kulturu Pljevlja koji će stvoriti nove uslove u oblasti razvoja kulture.

Centar se osniva na osnovu inicijative osnivača, proistekle iz potrebe stvaranja uslova za formiranje sveobuhvatne kulturne arene gdje će svi članovi društvene zajednice naći mjesto za promociju svoje kulture. Centar bi bio važan integrativni faktor i doprinosa bi razvoju individualne i kolektivne svijesti o pripadnosti zajedničkoj kulturi i demokratskim vrijednosima. Centar za kulturu zbog svoje uloge i stvaralačkih potencijala koji će se oko njega okupiti, mogao bi biti i centar naše dijaspore, njenog stvaralaštva i veza sa zavičajem.

Imajući u vidu gore navedeno, komisija koju je formirao Presjednik Opštine Pljevlja dala je predlog forme administrativnog organizovanja javne ustanove koja bi upravljala i gazdovala prostorom Centra za kulturu i opremom u okviru koje bi postojala stučna služba održavanja.

Prilikom razmatranja ovog pitanja komisija je imala u vidu način organizovanja i funkcionisanja postojećih javnih ustanova u oblasti kulture (zavičajni muzej, biblioteka i galerija), način funkcionisanja i korišćenja pojedinih sadržaja – prostora u objektu Doma kulture od momenta stavljanja u funkciju (višenamjenska dvorana sa pratećim sadržajima), kao i iskustva drugih opština u Crnoj Gori po pitanju organizovanja javnih ustanova u oblasti kulture.

Nakon analize svih aspekata administrativnog organizovanja javne ustanove koja bi upravljala i gazdovala objektom i opremom Doma kulture komisija je odlučila da predloži da se osnuje Javna ustanova Centar za kulturu, a da postojeće javne ustanove kulture nastave sa obavljanjem djelatnosti kao samostalne.

V. PROGRAM OBAVLJANJA DJELATNOSTI USTANOVE

Program Centra za kulturu obuhvata:

- djelatnosti kulturno-umjetničkog stvaralaštva
- organizaciju i produkciju programa iz oblasti pozorišne djelatnosti, muzičko-scenske umjetnost, književnosti i filma
- organizaciju manifestacija i festivala
- organizaciju tribina i seminara
- prikazivanja filmova i razvoj audio vizuelnih komunikacija
- pomaganje mladih talenata u oblasti kinematografije
- izdavaštvo.

VI. NAMJERE O OBAVLJANJU DRUGIH DJELATNOSTI

Pored navedenog JU Centar za kulturu može da obavlja i ugostiteljsku djelatnost, marketing i druge djelatnosti koje se uobičajeno obavljaju uz osnovnu djelatnost.

VII. NAČIN OBEZBJEĐENJA SREDSTAVA I DRUGIH USLOVA ZA RAD USTANOVE

Sredstva za vršenje djelatnosti ustanove obezbjeđuju se:

- iz budžeta osnivača
- sopstvenih prihoda
- donacija
- i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Obavljanje drugih djelatnosti vrši se u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima.

VIII. KONCEPCIJA RAZVOJA USTANOVE

Centar za kulturu treba da doprinosi boljoj informisanosti i zadovoljavanju kulturnih potreba građana Pljevalja, s ciljem proširivanja područja svog djelovanja.

Centar će biti mjesto susretanja ideja i aktivnosti, razvoja socijalnih vještina, razmjene informacija i znanja, kao i mjesto organizovanja kulture te promovisanja kulture nenasilja i demokratije, kao i organizovanja i podsticanja kulturnog života na području opštine Pljevlja, a u partnerskim odnosima s raznim institucijama i udruženjima.

Diverzifikacijom programa će se osigurati dostupnost programa svim uzrasnim kategorijama. Programi će se razvijati u skladu s iskazanim potrebama stanovništva (kulturološka istraživanja).

Povećaće se broj programa s posebnim naglaskom na pojačanu ponudu programa na samofinansiranju.

Razvijaće se amaterska pozorišna, muzička i filmska produkcija sa promišljenom programskom koncepcijom sa različitim temama iz i u domaćem miljeu.

Ojačaće se identitet Centra, ostvariti veća prepoznatljivost u lokalnoj zajednici i šire, i povećati broj korisnika.

Osiguraće se dostupnost programa za socijalno ugrožene osobe i osobe sa invaliditetom.

Permanentno podsticati kreativnost i povećanje zanimanja za umjetnost i kulturu.

Nastaviće se jačanje saradnje sa školama, vrtićima, domovima za stare, udruženjima, NVO sektorom.

Osiguraće se partnerstvo i umrežavanje, prvenstveno na nivou grada, države i regiona.

Osiguraće se različiti izvori prihoda iz donatorskih i sponzorskih sredstava, veći broj volontera i spoljnih stručnih saradnika.

Bogatim programima razvijaće se kulturna raznolikost, uz naglasak brige na očuvanju lokalnog, zavičajnog identiteta u saradnji s ostalim obrazovnim institucijama i institucijama u kulturi.

Posebna briga posvetiće se razvijanju raznolikih programa i aktivnosti za djecu i mlade, osobe sa invaliditetom, osobe treće životne dobi, nezaposlene i socijalno ugrožene. Unapređivati kvalitet usluga i programa.

Angažovaće se mladi ljude u međugeneracijskom povezivanju s ciljem prenošenja znanja i iskustva. Pojačaće se marketinške i promotivne aktivnostima na upoznavanju građana sa djelovanjem centra.

Tehnički resursi i kadar centra moraju odgovoriti najzahtjevnim potrebama profesionalne produkcije.

Realizovanjem svih navedenih segmenata elaborata stvoriće se uslovi za ostvarivanje javnog interesa kroz osnivanje Javne ustanove Centar za kulturu Pljevlja.